

Lluita obrera adaptada als nous temps ✕ Fòrum de Capellans de Madrid

LA FAGEDA I LA DIGNITAT DE LA PERSONA ■ ■ LA FE EN JESUCRIST COM A MOTOR PER VIURE I COMPARTIR

ACTIVISME,
FE I
INSPIRACIÓ

Salillum

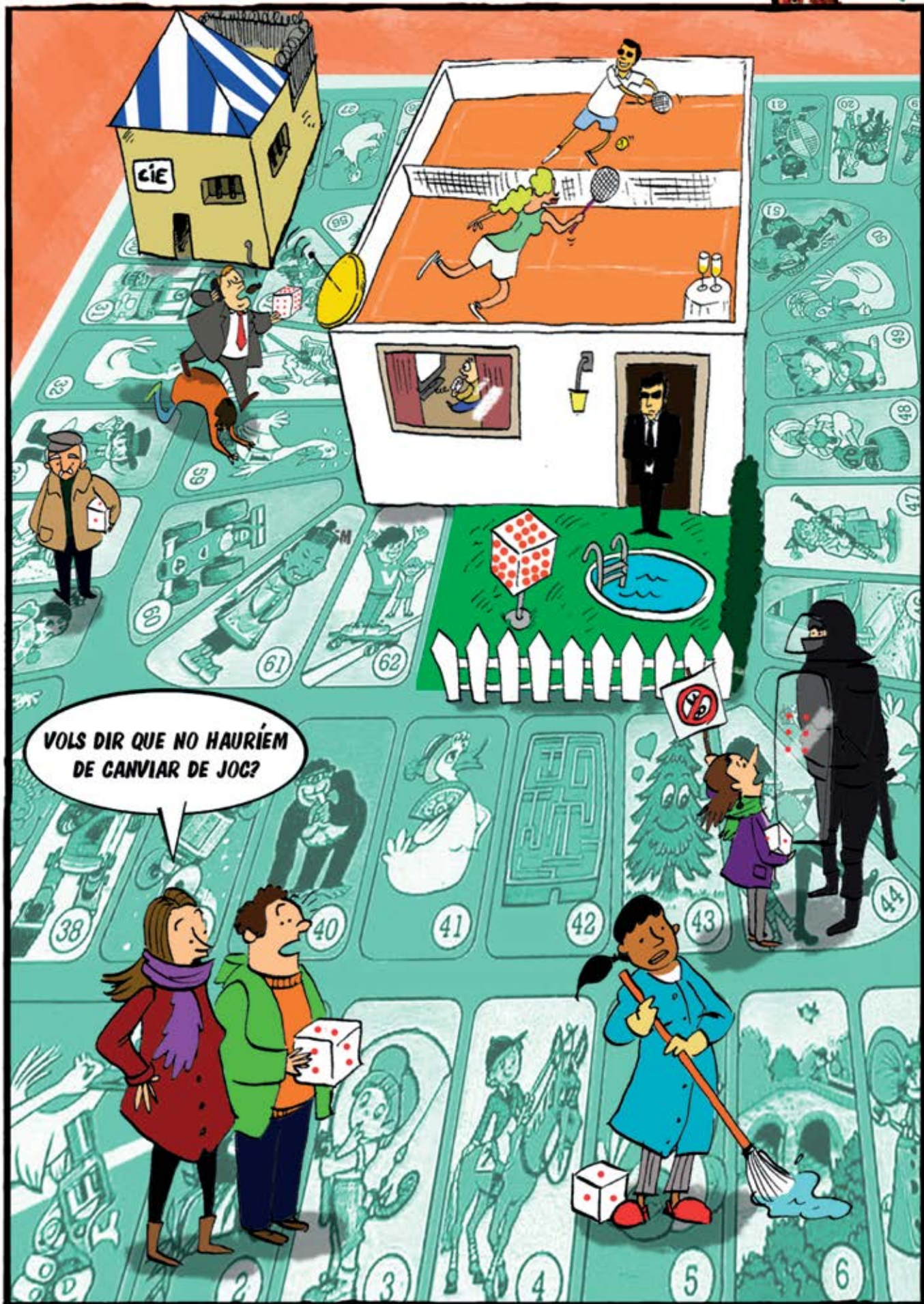
5€

01

primavera 2m15

“EL MISSATGE
DE L'EVANGELI
ÉS UN MISSATGE
DE REVOLTA,
RADICAL”

Arcadi
**OLIV
VE
RES**

VOLS DIR QUE NO HAURIEM DE CANVIAR DE JOG?

Nº 1 PRIMAVERA 2015 5€
ACTIVISME, FE I INSPIRACIÓ

Salillum és una publicació semestral d'Acció Catòlica Obrera que informa sobre temes vinculats amb l'Església de Jesús i el món del treball i que es distribueix entre la militància, simpatitzants i subscriptors. L'opinió d'ACO la trobareu a l'editorial, la resta d'opinions seran responsabilitat de les persones entrevistades o autors dels articles.

Editor: Acció Catòlica Obrera

Consell de redacció: Joan Francesc Cánovas, Quim Cervera, Ton Clapés, Toni Domènech, Montse Forcadell, David González, Joan Andreu Parra, Àngela Rodríguez, Cèlia Santiago

Consell editorial: Fina Faidella, Josep Pascual, Francesc Romeu, Mercè Solé, Xavier Such

Col·laboradors: Lourdes Casanovas, Jordi Fontbona, Montse Sidera

Rúbriques: Dani Jover

Portada: Fotografia de Xavier Esteban, muntatge i il·lustració de David González

Fotografies: Fina Garcia

Il·lustració: Natxy Flores

Correcció lingüística i traducció: Helena Antó, Ignasi del Blanco, Josep Pascual, Ramon Porti, Conxi Yuste

Disseny original i maquetació: David González

Impressió: Cevagraf, sccl

Dipòsit legal: B1782-2015

ISSN: 2385-5762

ACCIÓ CATÒLICA OBRERA
C/ Tapioles, 10 08005 Barcelona
T 93 505 86 86 www.acocat.org

Amb el suport de

Et presentem Salillum

Tens a les mans una revista nova. Feta per l'ACO. Hereva de l'anterior Butlletí, amb tota una fructífera trajectòria, ara amb la voluntat d'arribar més enllà de la pròpia militància.

Creiem que l'ACO té moltes coses a dir sobre les nostres dues fidelitats principals: la fidelitat a Jesús fent Església, i la fidelitat al món obrer, al món del treball. Volem que la revista serveixi de plataforma per expressar idees, reflexions i contribueixi a provocar debat al voltant d'aquestes fidelitats que ens vertebrin.

Aquest és un espai obert i plural, però especialment atent a donar veu a aquelles iniciatives dins l'Església massa sovint ocultes, de l'Església que està a prop del carrer, de la gent que necessita treballar per sobreviure.

Som treballadors, obrers... En paraules del militant Toni Fernández "volem sentir-nos com aquelles persones que es troben amb més dificultats, que tenen feines més precàries, que tenen menys drets, que han arribat d'altres països...". La nostra opció són els desfavorits.

L'ACO és un moviment de laics que ens arromangem en el quotidià i ens alimentem de la revisió de vida i de l'estudi d'evangeli per mantenir-nos fermes davant el cansament i el desànim.

Aquesta constància ens permet treballar donant-nos la mà i fent xarxa amb altres companyes i companys i altres moviments i organitzacions ocupats a construir un món més just, frater i solidari.

Esperem que gaudeixis de la lectura de la revista tant com nosaltres hem gaudit preparant-la! ■

Ets lliure de compartir i adaptar els continguts de Salillum (llevat que indiquem el contrari) indicant l'autor i la procedència i distribuint-lo amb una llicència igual que aquesta. No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades. Llicència de Creative Commons Reconeixement-No Comercial-Compartir Igual (by-nc-sa)

creative commons

LLUITA OBRERA

ADAPTADA ALS NOUS TEMPS

Per **Àngela Rodríguez**
Imatges **Departament de premsa de CCOO i David González**

Lluny d'haver-se esgotat, la lluita obrera està reforçant els seus instruments i està ressuscitant velles eines adaptades als nous temps, com ara la utilització de les caixes de resistència o de solidaritat, que han fet servir els vaguistes de la Ciutat de la Justícia de l'Hospitalet, els treballadors de Panrico a Santa Perpètua de Mogoda (8 mesos en vaga) o més recentment a Coca Cola.

L'origen de les caixes de resistència es troba als anys 40 del segle XIX. Són fons que es nodreixen d'aportacions econòmiques destinades als treballadors que estan en vaga, que pateixen expedients de regulació temporal d'ocupació o que s'enfronten a d'altres necessitats, com cobrir les costes judicials, assumir sancions o multes... Són els mateixos treballadors els que decideixen com i per a què s'han d'utilitzar aquests diners, i s'encarreguen de recollir-lo i gestionar-lo autònomament. Les aportacions arriben tant de companys dels

afectats, com d'afiliats d'un mateix sindicat, comitès d'altres empreses, ciutadans del municipi afectat o fins i tot de famosos.

El ressorgiment de les caixes pot obeir al fet que "estem vivint un període de crisi que recorda més les situacions del segle XIX que les del segle XX, en què els mètodes en desús estan tornant a tenir un protagonisme absolut, com són els moviments al carrer i de grans multituds", assenyala l'historiador Xavier Domènech, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i activista del Procés Constituent. Domènech matisa que "s'han produït moviments socials molt espectaculars com el 15-M, les mareas antiretallades o les accions de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, i aquestes noves formes d'actuació col·lectiva utilitzen eines antigues com les caixes de resistència, les ocupacions, les tancades o els escraches". També es generen moltes xarxes de solidaritat en l'àmbit territorial o comarcal.

COM RESISTIR EN LES PIMES

Tot i això, la vella eina de les caixes de resistència només s'ha pogut fer servir a les grans empreses on els conflictes es preveïen de llarga durada o per fer front a situacions límit. A la petita i mitjana empresa, que conforma el 90% del teixit industrial i econòmic del nostre país, les eines de lluita obrera són les tradicionals però introduint variants. Les aturades, les concentracions o les vagues de més curta durada, per dies o per hores, són les més utilitzades, a més a més de la irrupció d'Internet i les xarxes socials com a vehicles de difusió de les reivindicacions. Segons Juan Manuel Tapia, responsable de l'Observatori de la Negociació Col·lectiva de CCOO a Catalunya, "ara hi ha més mobilitzacions en clau de concentracions a les portes de l'empresa, l'exercici del conflicte per la via jurídica, etc. Hi ha un cert nivell d'experimentació, però els mecanismes de lluita continuen sent els mateixos i s'han d'adaptar ▶

Il·lustració David González

- ▶ als temps". Un punt en el qual coincideix l'historiador Xavier Domènech: "Jo no diria que hi hagi res més antic o més nou, o formes de lluita més útils o més inútils. Des de l'any 2008, estem immersos en un període de molt patiment social, però també vivim una àmplia experimentació en les formes de lluita".

Ara bé, el carrer continua sent l'espai privilegiat de reivindicació. Xavier Domènech opina que "hi ha una absència d'espais on expressar el malestar de la ciutadania, però sempre hi ha implicat el carrer, i és aquest el que fa fort moviments com el 15-M". En l'àmbit laboral, la vaga manté la seva vigència com a forma de lluita, tot i que, segons Domènech, "es necessiten altres plantejaments, per exemple convertir les vagues en mobilitzacions massives, en autèntiques vagues ciutadanes que conflueixin amb diferents moviments socials". Ara bé, el diputat d'ICV-EUiA al Congrés, Joan Coscubiela, precisa que la força d'aquests moviments socials i el combat que

es fa des del sindicalisme no són realitats comparables: "Res a veure els costos i riscos entre organitzar una vaga o fer una manifestació".

////////////////////////////////////

Si hi ha hagut un element molt fort de repressió, ha estat perquè no hi ha una resposta política

EL VALOR D'UNA VAGA GENERAL

Endinsant-se més en el que representen les vagues generals com a mètode de lluita, l'historiador i activista del Procés Constituent adverteix que, abans del període 2010-2012, "tota vaga general havia portat

a canvis legislatius, però en aquesta nova fase històrica i amb un discurs antic, aquestes no han reeixit i es necessiten altres plantejaments". Des de l'Observatori de la Negociació Col·lectiva de CCOO, Juan Manuel Tapia reconeix que "és cert que les vagues generals no han obtingut un resultat de canvi legislatiu, però això no els treu valor, perquè sí que han tingut repercussions polítiques. Ara el Govern del PP està molt tenallat i haurà de ser un canvi polític el que ho reformi tot".

En aquest punt, Xavier Domènech apunta al fenomen de la criminalització dels moviments socials per part d'alguns sectors, "que volen demostrar que són violents i així es pensen que estan legitimats per reprimir-los". Domènech pensa que si hi ha hagut un element molt fort de repressió, ha estat perquè no hi ha una resposta política, i afegeix que "quan el conseller d'Interior es considera públicament el més important d'un Govern (en referència a Felip Puig) és perquè no hi ha

Pacte social trencat

capacitat negociadora". El mateix passa amb l'ofensiva judicial contra el dret de vaga, amb la imputació els darrers mesos de molts sindicalistes per suposades accions violentes durant les vagues generals. Segons Juan Manuel Tapia, "els organismes judicials estan permetent que les lleis ordinàries ataquin les lleis constitucionals com el reconeixement del dret a la negociació col·lectiva, a la vaga, etc., que organitzen i emparen els mateixos òrgans constitucionals".

L'historiador Xavier Domènech també pensa que els sindicats majoritaris "es troben ara en una fase tan defensiva que s'estan tornant ineficaços", cosa que no comparteix Juan Manuel Tapia: "És veritat que ens trobem en una situació defensiva, però tampoc no ens hem de limitar a voler tornar al passat i reconquerir exclusivament el nivell de drets que teníem a principis de segle; hem de recompondre les coses però no tornar al que teníem abans, sinó anar a més. No ens queda cap més remei". Joan Coscubiela

Després de la II Guerra Mundial, es produeix un procés de constitucionalització de la llibertat sindical, del dret de vaga i del dret a la negociació col·lectiva. En paral·lel es desenvolupa l'Estat social del Benestar. El moviment obrer compta amb un nivell de reconeixement que li permet gestionar el conflicte perquè viu en un marc que ha ajudat a construir, un pacte social en què el sacrifici va ser la convivència amb un mode de producció capitalista.

Des de mitjan la dècada dels 70, el neoliberalisme ha anat afeblint l'Estat del Benestar, primer al Xile de Pinochet i després amb els governs de Ronald Reagan als Estats Units i de Margaret Thatcher al Regne Unit, estenent-se més tard per tot Europa. A Espanya, la involució en matèria laboral, fruit de successives reformes laborals, ha atacat el cor mateix del sindicalisme que és la negociació col·lectiva. La forta desocupació afebleix encara més la resposta d'uns sindicats de classe que estan veient com les classes més desamparades no són ja les treballadores sinó el creixent contingent d'aturats.

pensa que el repte per al sindicalisme i per al conjunt de la societat és "construir contrapoders al capitalisme financer global generador de bona part dels desequilibris i les injustícies arreu del món". Segons ell, "aquest capitalisme té capacitat de decidir políticament, en substitució fins i tot dels sistemes democràtics

dels països". En aquest sentit, Tapia sosté que és imprescindible l'acció internacional i que la negociació col·lectiva es porti a l'àmbit europeu i internacional ja que, al seu parer, "aquest serà l'escenari on es produiran les grans batalles sindicals que poden determinar un futur alternatiu i diferent a l'actual". ■

BENVINGUDA

Celebro la iniciativa d'aquesta nova revista de l'ACO. Des de Càritas sabem les conseqüències greus que comporta en aquests moments la manca de feina. I l'ACO és una veu autoritzada per reflexionar sobre aquest camp. Més de la meitat de les llars que atenem a Càritas són famílies amb nens, i veiem com la manca de feina és l'inici d'un camí de vulnerabilitat i de patiment. No tenir un sou a final de mes impedeix pagar l'habitatge, cobrir les necessitats bàsiques... i aquí comença un camí que pot ser llarg, difícil. I hem d'estar al costat de totes aquestes famílies. Ajudant-les en tot allò material que calgui, però sobretot estant al seu costat, oferint-los esperança, escolta. Desitjo que aquesta nova etapa de la revista sigui un espai de denúncia i d'escolta d'aquestes situacions. I així, tots plegats, puguem contribuir a la construcció del Regne de Déu, un Regne de pau, justícia i fraternitat.

SALVADOR BACARDIT
Delegat episcopal de Càritas Diocesana de Barcelona

Fa 50 anys CCOO de Catalunya va néixer a l'església de Sant Medir gràcies a l'aixopluc d'uns capellans i d'una part de l'Església compromesa en la defensa de les llibertats i els drets dels treballadors i les treballadores.

Des de la complicitat d'anys de lluites compartides us volem felicitar per la vostra nova revista *Salillum* i pels objectius de reflexionar i portar al debat els problemes que avui colpeixen la nostra societat.

Com sempre ens trobarem en el debat, la reflexió i la lluita

JOAN CARLES GALLEGO
Secretari General de CCOO de Catalunya

Fa temps que alguns capellans de l'Associació de Preveres del Pradó de Catalunya vàrem apostar per acompanyar els i les militants del MIJAC, la JOC i l'ACO. Des del nostre carisma apostòlic d'evangelitzar els pobres i conèixer Jesucrist amb l'estudi d'evangeli hem caminat amb els laics llegint els signes dels temps del món obrer. Ara tenim el repte d'aprofitar les noves tecnologies per transmetre la Nova Bona de Jesucrist. Sense mai oblidar-nos dels qui no tenen accés a l'internet però poden connectar-se a Crist amb el testimoni proper de qualsevol militant. Per tant, aquesta iniciativa d'una nova revista pot ser una oportunitat per explicitar més el que som i fem. Moltes felicitats!

PEPE BAENA
Responsable del Pradó de Catalunya i Balears i consiliari

Salillum

Des del Moviment Mundial de Treballadors Cristians (MMTC) rebem amb molta alegria la notícia, molt bona, del naixement de la revista Salillum de l'Acció Catòlica Obrera d'Espanya.

Com a església de Jesús i com a obrers és molt important fer sentir una veu comuna que aconseguixi ser coneguda i escoltada més enllà dels nostres moviments, ja que la lluita de la classe obrera és una lluita de totes i tots per un món millor: un món millor que sí que és possible!

Que aquesta revista sigui veu d'esperança i enforteixi el nostre camí en la construcció d'una societat més justa, fraternal i sostenible!

Els meus millors desitjos per a la revista i per a l'ACO.

BETINA BEATE
Secretària General de l'MMTC

La nova revista de l'ACO és sens dubte un bon mitjà per fer arribar el testimoni del que està passant, en el moviment, en l'Església, en la societat, però sobretot en la classe obrera.

Com a militants compromesos, que seguim el testimoni de Jesús, que no oblidem que era obrer, ens queden moltes lluites per fer, que, sens dubte, aconseguirem seguint caminant junts; com sempre, posant la mirada en els petits canvis de transformació de les persones que tenim al costat, amb les quals anem transformant el nostre entorn en un de millor.

És per això que poder explicar el que es fa té importància, perquè amb el testimoni militant comença la transformació.

Gràcies per ser testimoni! Ànims! Ens trobarem en el camí! Benvinguda, *Salillum!*

JENNY JIMÉNEZ
Responsable nacional d'iniciació i extensió de la Joventut Obrera Cristiana

Sal i llum. Encertada definició. La sal i la llum, aquest és l'ordre. Sal que sala, que dona bon gust, que és símbol d'entrega i d'aliança. Llum que il·lumina i no enlluerna, que atreu i projecta, que no perd quan es dona, que fa esclatar la bellesa arreu. ACO és i ha de ser això! Per qualche motiu és un moviment cristià!

Tanmateix, quan la sal no surt del saler i la llum queda limitada a les reduïdes dimensions individuals i del grup, podem estar segurs que ni dona bon gust ni il·lumina. Alerta amb l'autoreferencialitat! Sortim del saler, vulguem ser una Església en sortida per tal d'arribar a les perifèries humanes i oferir a tothom la vida de Jesucrist, Ell que és la llum.

Jesús fa de cadascú de nosaltres un deixeble missioner i ens convida a sortir de l'aïllament dels nostres esquemes d'autoconservació per a endinsar-nos en la realitat de la nostra societat per il·luminar-la amb la joia de l'Evangelí. És la projecció missionera que desitjo per a aquesta publicació que, amb l'ajuda de Déu i l'esforç corresponsable de tots, comença a caminar.

+ SEBASTIÀ TALTAVULL
Bisbe auxiliar de Barcelona

M'agradaria que la nova revista de l'ACO Espanya pugui tenir un futur brillant. Informació, inspiració, anàlisi de la societat..., la reflexió i l'acció són elements indispensables per als activistes del moviment. La revista també ha de ser un instrument per enfortir les relacions amb altres moviments de la nostra xarxa europea.

MARC MICHIELS
Coordinador del Moviment Europeu de Treballadors Cristians (MTCE)

Informar-se és formar-se

Una de les preocupacions inicials del moviment obrer va ser la formació dels treballadors. Els temps han canviat i l'educació és un dret universal al nostre país. Però informar-se continua sent una de les maneres de formar-se. Per això és motiu d'alegria poder donar la benvinguda des de CatalunyaReligió.cat a una nova publicació formativa i informativa de l'ACO.

JORDI LLISTERRI
Director de CatalunyaReligió.cat

Com a director de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel, dos mitjans de comunicació eclesials, em plau saludar cordialment els promotors de la revista *Salillum*, òrgan de comunicació de l'ACO, i desitjar-los una fecunda trajectòria al servei de l'Església i de la resta de la societat. Durant molts anys he estat consiliari d'un altre moviment especialitzat, el MUEC, i fa prop de 29 anys que em continuo reunint periòdicament amb antics militants. Els moviments sovint són la base de fermes amistats i ajuden molt a llegir la vida a la llum de la fe. Però són també força desconeguts. Ja sé que el llevat dins la pasta actua silenciosament, però en la nostra societat digital és imprescindible ser presents als mitjans de comunicació que poden esdevenir una òptima caixa de ressonància i un camí privilegiat per a la comunió. El bé és difusiu. Benvingut, doncs, *Salillum*, al camp de la comunicació eclesial.

JAUME AYMAR I RAGOLTA
Director de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

En nom de la Germandat Obrera d'Acció Catòlica i en el meu propi, traslladar una gran abraçada en l'inici de *Salillum*.

Compartim llocs comuns, com és ser Església en el món obrer i, amb això, viure l'alegria de l'Evangeli en realitats de deshumanització i empobriment. En aquesta "perifèria" exercim la solidaritat efectiva, vivim els nostres compromisos i acompanyem la vida.

El món del treball ha estat desplaçat de la centralitat que ha d'ocupar en la societat i en el respecte a la dignitat humana, d'aquí la importància de la premsa compromesa que conti "les nostres lluites, alegries i penes". Per això, donar-vos les gràcies sinceres amb l'aportació que realitzarà aquesta revista i desitjar-vos el millor en aquest caminar.

ABRAHAM CANALES
Responsable de Publicacions HOAC / Director de *Notícies Obreres*

ACO, enhorabona per aquesta nova revista de comunicació, *Salillum!*

El títol que heu triat per a la revista és prou significatiu per als que senten la crida i la missió de Jesucrist de fer-nos presents en el món obrer d'avui. Tots els que formem part de la Pastoral Obrera compartim aquesta vocació i missió que volem viure plenament.

El repte que tenim plegats és ser món obrer enmig de l'Església i ser Església, Poble de Déu, que seguint Jesucrist ens empeny a compartir les situacions doloroses de tants homes i dones víctimes d'un sistema que exclou.

Endavant!

PEPE RODADO
Delegació de Pastoral Obrera

Amics de l'ACO, moltes felicitats per aquest nou mitjà de comunicació! Sovint les bones notícies no són notícies i menys si són fets quotidians. Per això ens toca als moviments socials donar veu a tots aquells que dia a dia treballem per unes relacions humanes més dignes, des del nostre àmbit de treball, les nostres professions, les famílies, les associacions.

Endavant, *Salillum!*

NOEMÍ UBACH
Presidenta del Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona

En nom propi i dels companys de Justícia i Pau us volem felicitar per la iniciativa de *Salillum*. Impulsar un mitjà de comunicació periòdic des de qualsevol institució és un gran repte que requereix altes dosis de tenacitat i esforç i que s'enfronta a una gran competència. Per això us agraeixo que tingueu l'audàcia i el valor de fer-ho, perquè la vostra veu, com a laics cristians en el món del treball, és important i molt necessària en aquests moments tan difícils per a molta gent. Us oferim la nostra col·laboració en aquest projecte, des de la gran amistat i treball conjunt que ens uneixen.

EDUARD IBÁÑEZ
Director de Justícia i Pau de Barcelona

Des de Cristianisme i Justícia volem donar la benvinguda a aquest nou espai. M'atreveixo a dir que amb l'ACO ens guia un horitzó comú: lluitar per la justícia social que neix de la fe en l'evangeli de Jesús. En concret el món del treball ens preocupa: hem treballat i analitzat reformes laborals, propostes de salari ciutadà, treball digne, etc. Ànims i endavant. Seguim caminant junts

XAVI CASANOVAS
Director de Cristianisme i Justícia

A photograph of a person's hands resting on a dark wooden table. The person is wearing a dark green sweater. A book is lying on the table to the right of the hands. The background is a blurred interior space with a white wall and a dark object, possibly a plant or a piece of furniture.

A L'ARCADI OLIVERES (BARCELONA, 1945) ELS ÚLTIMS ANYS SE LI HA GIRAT FEINA. TANTS ANYS PREDICANT EN EL DESERT, QUAN TOT S'HA ENSORRAT, MOLTA GENT HA VIST QUE LES COSES QUE DIU AQUEST ACTIVISTA I DIVULGADOR, ECONOMISTA I PROFESSOR UNIVERSITARI, AFABLE I COMPROMÈS, S'ACOSTEN A UN BON DIAGNÒSTIC I QUE FA PROPOSTES RAONABLES PER COMENÇAR A CANVIAR LES COSES.

“El missatge de l’Evangeli és un missatge de revolta, radical d’esquerres”

Per **Ton Clapés**
Imatges Fina Garcia i Xavier Esteban

Entrevista a

**L'ARCADI
OLIVERES**

Fa gairebé quatre anys semblava que la gent estava molt indignada, ara quin diries que és l'estat d'ànim de la gent?

Jo diria que és una barreja d'indignació i esperança. Indignació, perquè els motius que van promoure aquella indignació segueixen vigents o estan encara pitjor, perquè les xifres d'atur no han millorat, les pensions han empitjorat, la gent pateix, hi ha nens que no tenen l'alimentació que caldria...

S'han donat, però, vies d'escapament. Una, a Catalunya, és la via de la independència i l'emancipació nacional que ha il·lusionat molta gent encara que no els arreglarà els problemes socials gens ni mica, i una altra és allò que en un primer moment es va convertir en els moviments d'indignats, després sectorials com les marees, i que ara està quallant en diferents alternatives de caire polític. Per tant, hi ha una certa esperança. Per mi el 15-M va ser un gran acte de pedagogia política, la gent es va adonar que la situació era insostenible.

Es diu que els moments de crisi han de servir per aprendre la lliçó i fer les coses diferents per no repetir errors. Creus que com a societat hem après alguna cosa?

Jo tinc la impressió que no i que a més no en sortirem de la crisi. El tipus d'actuació que es duu a terme no toca d'arrel els orígens dels problemes bàsics que hem patit fins ara. L'especulació financera no s'ha frenat gens; al contrari, un instrument bàsic de l'especulació com són els fons de pensions s'expandeixen cada vegada més. El tema dels pisos es va aturar perquè va ser una catàstrofe, però ara ja es comença a relançar.

La caiguda de l'estat del benestar tampoc s'ha aturat, la creació de llocs de treball si ha millorat ha estat de manera circumstancial i temporal. No hi ha hagut cap voluntat de sortir d'aquesta crisi i la lliçó no l'hem apresada; al contrari, tots aquells que es van beneficiar de la crisi se'n seguiran beneficiant.

La independència il·lusiona molta gent però no arreglarà els problemes socials

I personalment, tot plegat haurà servit per a alguna cosa i haurem après el que no hauríem de tornar a fer?

Primer hauríem d'entendre el que passa. El que diuen els grans mitjans és pura mentida, pur engany i pura confusió de la gent. Ens volen confondre perquè pensem com xaiets. Mentre que tot allò que entén la gent vingui a través dels mitjans que estan en mans de poderosos, siguin banquers, governs, etc., no millorarà la presa de consciència de la gent. Per tant, per mi el requisit previ és que hi hagi una bona presa de consciència. En segon lloc, si volem que les coses canviïn, no s'ha de perdre la capacitat d'associació. L'exemple més brillant és la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH), que ha demostrat que amb la gent associada es poden fer coses. Tercer, que s'impulsin accions determinades en

tots els terrenys i, per últim, una cosa que crec bàsica, i és que es perdi la por. Han aconseguit tenir una ciutadania completament espantada. Històricament tots els avenços socials s'han produït quan la gent s'empipa i no té por de perdre-hi. Amb la gent acoquinada no farem res.

Però sembla que la gent comença a perdre la por. Tu mateix has parlat de la PAH, el 9-N, potser l'han fet tan grossa que la gent s'està movent...

El 9-N, ens agradés o no, va ser un gran acte de desobediència, jo tinc la impressió que com més desobediències fem millor anirem. No veig que les coses progressin gaire, però esperançat sí que ho estic.

Les grans corrupcions de la classe política i empresarial d'aquest país i les nostres corrupteles com no pagar l'IVA o fer trucades personals a la feina, són el mateix a diferent escala o estem parlant d'una altra cosa?

Jo crec que estem parlant d'una altra cosa. No pagar l'IVA al lampista o fer una classe en negre no té res a veure amb el que fa la gran banca, el senyor Amancio Ortega o la Samsung. Jo no culpabilitzaria la gent i menys en les circumstàncies actuals. Que tots som culpables, segur. Que tenim la nostra part de responsabilitat, també, però hi ha graus i graus. Hem de ser honestos, sí, ho hem de fer bé, sí, però no ens podem equiparar amb aquests que fan estafes de les mil i una.

Encapçales un moviment polític (Procés Constituent) juntament amb una monja. No és normal que dues persones cristianes i que la gent les identifica com a tals tinguin tanta visibilitat política.

Pot ser significatiu però també hauria de ser perfectament normal. El missatge evangèlic és un missatge de revolta, un missatge radical d'esquerres. Si un vol engegar un moviment polític l'ha de marcar en la direcció de l'Evangeli. Això no vol dir que vagis amb la bandereta que això és un moviment cristià, ara que d'un ideari cristià n'hagi sortit un moviment polític jo diria que és un procés natural, una cosa porta a l'altra.

No hem d'anar amb la bandereta, però sovint sembla que estiguem amagats...

Amagats no, però no podem confondre religió amb política; això ja ens va ensenyar la Democràcia Cristiana Italiana que no funciona; ara, dir que la teva opció política deriva d'una fe en la que tu creus, uns principis de justícia i fraternitat, jo penso que és legítim, però sobretot sense la bandereta.

Fins on arribarà el papa Francesc?

Joan XXIII va tenir un mandat de cinc anys i mig i Déu n'hi do la feina que va poder fer. La possibilitat de moure la maquinària no sembla senzilla. Ja hem vist com ha anat el sínode en què ell proposava canvis en relació amb els divorciats i que la cúria se li va tirar al damunt. Sembla, però, que hi ha voluntat i també il·lusió.

Com més desobediències fem millor anirem

Aquest canvi tan contrastat entre el papa actual i l'anterior, a banda de l'Esperit Sant, a què es deu?

Quan van escollir Benet XVI, el papa actual ja sortia a les travesses. Vist el deteriorament de l'Església arreu del món, que cada vegada té menys adeptes, es necessitava no una reacció, sinó un retorn a l'esperit conciliar que amb Joan Pau II havia anat per terra.

Alguns economistes que s'han fet amos de les tertúlies radiofòniques o televisives ja postulen el final de la classe obrera i de la lluita de classes. Actualment quan parlem de classe obrera, de què parlem?

Parlem de tots aquells que tenen dificultats per arribar a final de mes. O sigui tota la gent que està a l'atur, els que no tenen unes condicions ▶

- ▶ laborals pertinents i un tercer grup, aquells que s'autoexploten ells mateixos, ja que aquesta crisi ha generat molta autoocupació.

Parlant de classe obrera els seus representants tradicionals han estat els sindicats, aquests també passen per una certa crisi.

Els sindicats únicament representen els treballadors que tenen feina i no els aturats. Tenint en compte les xifres de l'atur, un sindicat el que primer hauria de defensar és aquell que s'ha quedat sense feina. Un segon problema és que els sindicats, i d'aquí vénen els casos de corrupció, s'han burocratitzat massa. I per últim, el més greu de tot és que a hores d'ara els sindicats no s'han sabut organitzar en dimensió internacional, quan les empreses sí que són transnacionals.

No hi ha hagut cap voluntat de sortir d'aquesta crisi i la lliçó no l'hem apresada

També tenen molts problemes els partits polítics.

Hi ha diverses raons, però el més important ha estat el finançament, no tenien un sistema clar i llavors buscaven finançament fora del normal. Si passem als càrrecs electes llavors hi ha molta obra pública, comissions, etc., i això ha provocat una cosa que a mi no m'agrada, que ha posat al mateix

sac tots els polítics. Allò de "tots els polítics són iguals" i no és veritat.

Tot això és degut a la falta de tradició democràtica o també hi ha un cert pòsit cultural i social?

Tradició democràtica no ha de significar que les coses vagin bé. Fa uns mesos va sortir el cas del president de la Comissió Europea Jean Claude Juncker que quan era president de Luxemburg es van fer acords fiscals a mida per a les multinacionals i ningú negarà que Luxemburg té una gran tradició democràtica. Ara, també és veritat que hi ha un factor cultural de primera dimensió. Si jo explico als meus amics en un bar que el meu assessor fiscal m'ha aconseguit una desgravació fiscal de 3.000 € per la venda del pis de l'àvia els meus companys m'invitaran a una ronda i si estigués a Suècia m'expulsarien de la taula. La responsabilitat del pagament d'impostos és diferent perquè la despesa que es genera d'aquest pagament és diferent.

Últimament has sortit més a la televisió i t'han seguit durant dos anys en un documental, Mai és tan fosc, que s'ha pogut veure als cinemes. Hi ha alguna voluntat de ser més mediàtic?

Ha estat circumstancial i una cosa ha portat a l'altra. No tenia cap intenció i tampoc m'ha representat cap canvi. Potser et fan més cas quan dius alguna cosa i la gent et para més pel carrer.

Quina relació hi ha entre el moviment independentista i la crisi econòmica. Estaria la situació en aquest punt sense la crisi?

Probablement no. La mare dels ous és la retallada de l'Estatut de l'any 2010 pel Tribunal Constitucional. Quan hi ha crisi la gent està disconforme amb el sistema quan aquest no li satisfà les necessitats més bàsiques i llavors pensa, jo crec que és un error, que una Catalunya independent resoldrà millor les coses. Serà un sistema econòmic diferent el que resoldrà millor les coses. I el sentiment independentista l'ha acabat d'esperonar la inestimable col·laboració del senyor Rajoy i "sus muchachos".

Recalco, però, que aquest independentisme no resoldrà cap dels problemes socioeconòmics que patim. Em fan una mica de por els discursos d'"Espanya ens roba". Creu-t'ho. Ens roba o no ens roba, jo no faré els números, però la raó de la independència de Catalunya no és "Espanya ens roba". És un error justificar la independència de Catalunya amb la qüestió econòmica. Si som més pobres també volem ser independents: és una qüestió de dignitat, per sobre de la riquesa o de la pobresa. ■

Informàtica per a tothom al barri de Sant Antoni d'Elx

FRAN I VICEN, DOS MILITANTS DE L'ACO D'ELX, HAN ENSENYAT INFORMÀTICA A LA GENT MÉS HUMIL I SENZILLA DEL BARRI DE SANT ANTONI. HA ESTAT UNA ACCIÓ CONJUNTA, MADURADA ALS EQUIPS DE L'ACO I A LA ZONA, AMB LA VOLUNTAT DE FER-SE PRESENT AL BARRI, D'ACOSTAR-SE A LA PARRÒQUIA (DES D'ON S'HA OFERT EL CURS) I A LA GENT MÉS DESFAVORIDA "QUE TENEN MOLTA VIDA PER COMPARTIR AMB NOSALTRES". EL CURS HA SERVIT PER PAL·LIAR EN PART LES MANCANCES FORMATIVES I LA FALTA DE RECURSOS QUE TENEN ATURATS DE LLARGA DURADA, JUBILATS I IMMIGRANTS.

Què us motiva a ser-hi?

La idea d'estar enmig de la gent, amb persones humils i senzilles i compartint una eina com la informàtica, a la qual, però, no hi té accés tothom. Això fa que es converteixi en un element més de discriminació per les dificultats d'accedir a determinats llocs, de fer gestions quotidianes o presentar un currículum.

En què us ajuda com a persones i com a creients?

No ho visquérem com una càrrega, sinó com un regal. M'omple de satisfacció i m'emociona veure Tomás, content com un xiquet, quan ha pogut navegar per Internet i veure una petita pedania d'Albacete, el lloc on havia nascut; o Simona, una immigrant romanesa a qui el fet d'haver après a crear un compte de correu i enviar documents la feia molt feliç perquè podia tenir més contacte amb la família de Romania.

El fet d'aportar, de sortir d'un mateix, de compartir, provoca una felicitat enorme i això es motiu de donar gràcies al Pare.

Quina experiència de transformació social esteu fent?

És un primer pas per a una experiència de "banc de temps": compartir uns coneixements molt bàsics (d'informàtica) amb gent senzilla que pateix la precarietat laboral, gent a l'atur que es preocupa per formar-se però no arriba als canals oficials. Volem promoure més accions amb la gent que hem contactat a través del curs i fer que la gent descobreixi la parròquia com un espai que dinamitza, que es preocupa socialment i intenta donar resposta humana i propera als problemes i realitat del barri.

Com és valorada pels participants?

De manera molt positiva, amb agraïment i amb gana de més. Quan

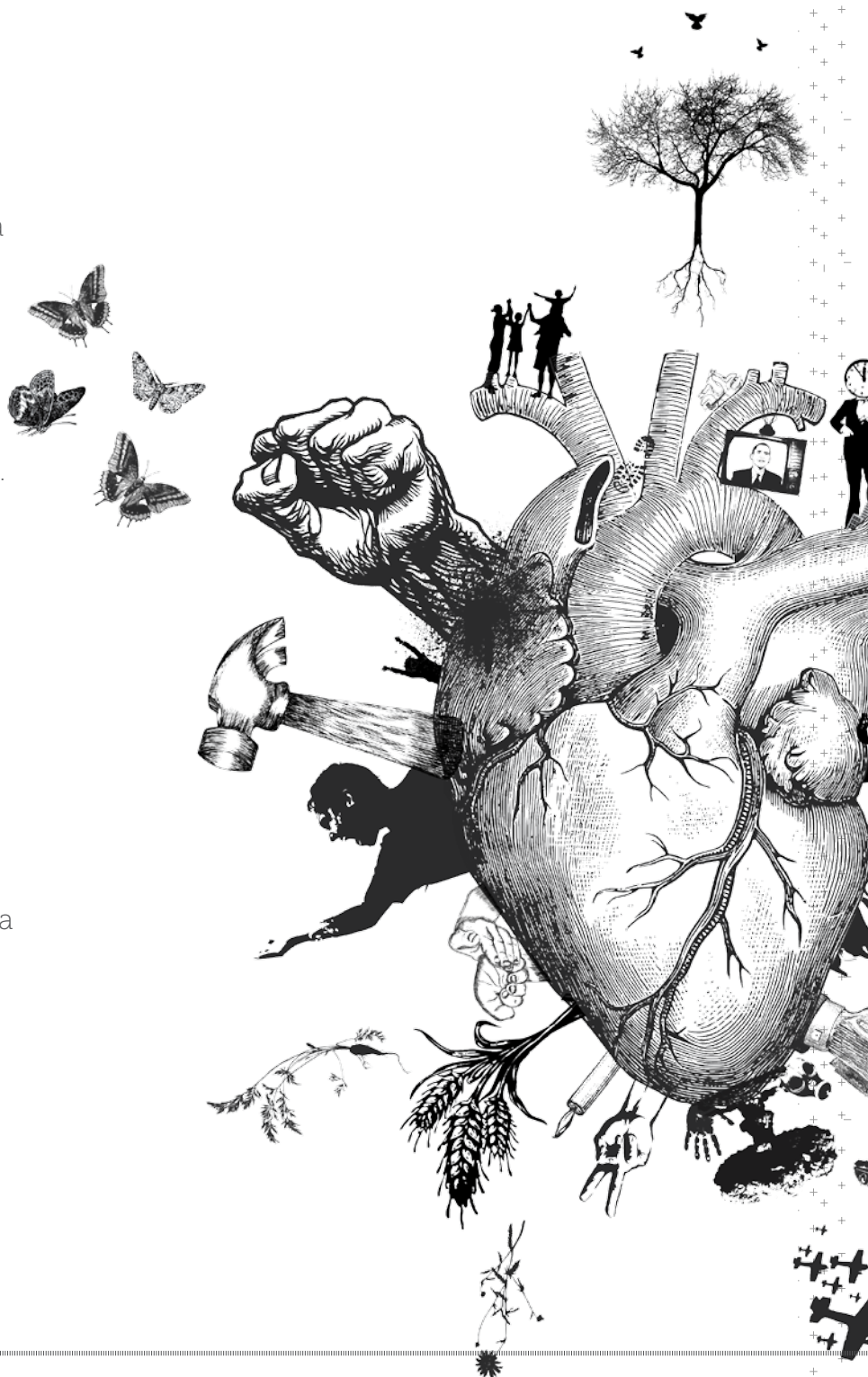
estem acostumats a veure que tot té preu, el fet de la gratuïtat, de compartir el que un té (en aquest cas, temps i uns coneixements) fa que la gent descobreixi altres maneres de funcionar i actuar. Alguns participants han recomanat a coneguts seus que vinguin al nou curs perquè saben que també els anirà bé.

Com supereu els moments de dificultat?

Amb dues coses molt senzilles: amb el somriure de satisfacció o agraïment de la gent que hi ha participat; i amb l'ajuda de Déu. En realitat no he percebut moments de dificultat. A més no ho hem concebut com una cosa nostra, sinó que els altres militants de l'ACO, encara que no han participat directament en l'acció, sí que l'han tingut present, l'han seguit de prop, l'hem compartit a la revisió de vida i amb la resta de militants de manera que realment es visqui com un projecte comú i col·lectiu. ■

La fe en Jesucrist, motor per viure i compartir

Tres persones properes ens expliquen quin sentit té la fe en la seva vida. Una religiosa teresiana, la Victòria Molins, que posa l'accent en l'espiritualitat que santa Teresa de Jesús ens ha deixat, precisament l'any en què recordem el 500 aniversari del seu naixement. Una laica, la Dolors Clotas, pagesa i cooperativista, que afirma que la fe és la font inesgotable on troba la gasolina per al motor vital. I un militant de l'ACO, l'Àlex Pérez, a qui la fe recorda permanentment que som cridats a ser fills de Déu i que cada cara humana que trobem és el nostre germà, la nostra filla, la nostra mare, el nostre avi...

VICTÒRIA MOLINS

“La meva fe no és res sense la donació als altres”

La Victòria –també es fa dir Viqui– és una religiosa teresiana de 79 anys que contagia entusiasme i que fa gairebé vint anys que viu al barri del Raval amb quatre germanes més. Aquesta opció la pren arran d’una conversió que va viure quan tenia més de 50 anys. “L’any 82 vaig començar a viatjar acompanyant joves a les trobades amb el Papa. A Nicaragua vaig conèixer la pobresa i a la vegada la injustícia. Allà la diferència social era molt gran, però aquella gent tenia uns valors en la fe molt forts, les eucaristies eren una meravella. En tornar al meu barri, per a mi les misses no tenien sentit, em preguntava quina mena de fe tenim aquí. Vaig pensar marxar de missionera, però ja estava en una editorial i no podia anar-me’n. Llavors em vaig preguntar què era el Quart Món i m’hi vaig posar. En aquell moment començava la SIDA, i allà em vaig introduir en un món terrible. Tot allò em va provocar una divisió interna molt forta. Després de deu anys, vam poder anar a viure al Raval. El lloc on es viu és molt important per formar la persona. Déu em va donar

aquest regal per viure els últims anys de la meua vida estant al costat dels que Ell més estima, en la pobresa”.

Què és per a tu la fe?

La meua fe és com la meua vida, les dues me les van donar els pares i amb totes dues he anat creixent. Per a mi la fe és l’esperança que em dóna Jesús. Ell ho és tot per a mi, és l’espòs amb qui comparteixo la vida. He passat diferents etapes, com en qualsevol matrimoni, primer enamorada quan era al noviciat, després aquest amor intimista creix i es converteix en donació. I ara som com un matrimoni vell amb un amor profund però que no cal verbalitzar tant. La meua fe no és res sense la donació als altres.

Creus que en la societat actual Déu és innecessari?

Al contrari, penso que és més necessari que mai. Conec persones que es declaren agnòstiques però són capaces de donar molt, crec que és així perquè no coneixen el nostre Déu. Al nostre país, durant molts anys hi ha hagut un nacionalcatolicisme que ens ha portat a una Església de lleis que ha allunyat les persones. Hem creat una religió de normativa, de creences, però no la que hauria de ser, una religió d’amor a Jesús. Ell ens va portar un Déu pare poc conegut a la nostra societat.

Ara el papa Francesc és un enamorat de Jesús i per això el coneixem com el papa de la tendresa, el de Jesús o el de la revolució.

La nostra societat està molt necessitada de Déu, per això, quan dic als altres que estic enamorada de Jesús, ▶

Il·lustració David González

▶ ningú no es riu de mi. Si deixem que Jesús ens parli del Pare tornarem a un cristianisme, no a un catolicisme, i això és Evangeli.

Amb la santa he passat tres moments. El primer quan anava a les teresianes de petita i era moment d'emocions, de festes o celebracions.

d'aquests espais de silenci. Som una església de grups, de comunitats i jo crec molt més en aquesta església que en la de grans celebracions, d'un dia. Tots tenim una necessitat de Déu. La necessitat de transcendència és cosa de l'ésser humà, volem viure més enllà d'aquesta temporalitat i això és en totes les religions.

Hem creat una religió de normativa, de creences, però no una religió d'amor a Jesús

La fe és el motor de la teva vida?

Sí que ho és, sóc filla de l'humanisme i això vol dir estar enamorada de la persona i, per tant, estar a l'aguait del que l'altre necessita em fa feliç. Déu m'ha donat un do, la paraula, que em permet acostar-me a les persones i donar-m'hi. El motor que sempre ens mou és la il·lusió per comunicar, pel que estàs fent, per veure un món millor.

A vegades m'han preguntat: "Si no tinguessis fe, si no estiguessis enamorada de Jesús, faries el mateix?", i la veritat és que no ho sé, sempre he crescut amb la fe.

Jo no tinc família, ni fills ni néts vull dir, hi he renunciat per donar-me a altres famílies, perquè millorin.

Sempre dic que s'ha de viure amb sentit de l'humor, i fins i tot quan era petita la meva àvia em deia: "Ya viene el viento terrenal, eres la alegría de la casa".

Quina vigència té avui santa Teresa?

Les paraules de santa Teresa no es poden traduir perquè seria perdre part del seu sentit, s'han de llegir en castellà antic encara que costi d'entrar-hi.

El segon quan ja estudiava filosofia i lletres a la universitat, un professor em va ensenyar a llegir i interpretar els clàssics i també santa Teresa, que escrivia igual que parlava. I per últim, el tercer moment, en què estava passant una crisi de fe, un carmelita, Tomás Álvarez, especialista en la Santa, em va fer adonar que ella era una dona molt apassionada i encara que havia decidit seguir Déu, a vegades també volia seguir el món. En aquest moment vaig pensar que jo era com ella, em passava el mateix.

En una trobada que es va fer a Madrid arran del quart centenari de la seva mort la van descriure com una dona històrica, que en els nostres dies estaria en un psiquiàtric i tot per la manera d'expressar-se en les seves obres. Juan Rof Carballo va dir llavors: "Sí que estaria en un psiquiàtric, pero dirigiéndolo".

Santa Teresa va veure en la relació amb l'ésser humà el que era la relació amb Déu.

Com podem cuidar la fe?

Recentment hem creat un espai de pregària [a la parròquia del Carme de Barcelona, cada divendres a les 19.30 h] i veig que hi ha necessitat

Com podem conèixer santa Teresa?

S'ha de llegir directament, però potser cal introduir-se primer en el seu món. Jo he escrit un llibre, *Si Teresa de Jesús volviera hoy*, en què la santa recorre els carrers de Barcelona i es va trobant situacions quotidianes actuals i com les veu amb els seus ulls. També ens parla de com trobar la felicitat i viure el camí de la pregària.

La fe, com pot ajudar a transformar el món?

Jo estic amb persones amb les quals és difícil veure resultats, no estic al costat de la pobresa, que fa pena, estic al costat de la marginació, que provoca rebuig perquè moltes vegades representa delinqüència, fa nosa. Però així puc veure l'acció de Déu a través de l'amor, les persones es transformen amb l'amor, només estimant-les.

Un exemple que m'ha commogut és el d'un noi de la presó que deia que no volia viure, volia morir. Després de visitar-lo durant setmanes acostant-me a ell, al cap de dos mesos va venir corrent, em va abraçar i em va dir: "Me has devuelto las ganas de vivir". Des d'aquell dia és el meu fill.

DOLORS CLOTAS

“La visió del món canvia si ens sentim part d'alguna cosa més gran sent simplement instruments”

Dolores Clotas és una empordanesa de 60 anys que actualment fa de pagesa als horts de Sant Jeroni de la Murtra a la cooperativa Conreu Sereny. És pedagoga i durant molts anys ha treballat amb persones que tenien discapacitat física i psíquica. Té tres filles i és membre de la Xarxa de Laics de Badalona, Montgat i Tiana. Recomana per aprofundir en la fe el llibre *El retorn del fill pròdig*, d'Henri Nouwen.

Què és per a tu la fe?

Per a mi la fe és el fil conductor de la vida. Vinc d'una família creient i sempre m'ha acompanyat. Per a mi Jesús és com el sol, que ens escalfa a tots tant si ens ho mereixem com si no, a tots igual.

En el grup de pregària al qual pertanyo puc descobrir en els textos referències que m'acompanyen en el dia a dia. Sempre podem trobar exemples anònims que reflecteixen aquesta fe.

Creus que en la societat actual Déu és innecessari?

Com a mare de tres filles no enamorades de Jesús costa molt afrontar la pregunta: què no he fet bé?, per què no els he pogut transmetre aquesta fe? Reconec en elles un neguit espiritual, però hi ha tantes coses ara per tapar-lo...

Que Déu faci de mi un instrument de la seva pau

Penso que l'Esperit fa la seva i nosaltres hem de seguir encara que no surtin les coses com volem. La visió que tenim del món és molt diferent si pensem que tot comença i acaba en nosaltres mateixos o si sentim que formem part d'alguna cosa més gran sent simplement instruments i que els dons que tenim cadascun els posem a disposició dels altres.

La fe és el motor de la teva vida?

Sí i tant, en moments de crisi aquesta fe i amor ens fan forts. De fet és la font inesgotable on trobes la gasolina per al motor.

L'Esperit fa la seva i nosaltres hem de seguir encara que no surtin les coses com volem

Com ajuda la fe quan el món trontolla?

Hi ha moltes vegades que no saps què has de fer, però sí que saps el

que no has de fer i confiar pensant: “Jo arribo fins aquí, per a la resta cal un cop de mà”. A vegades no tens la resposta però et poses a disposició, que Déu faci de mi un instrument de la seva pau.

La fe, com ens pot ajudar a transformar la realitat més immediata?

Potser començant pel més immediat que ens toca viure, per la família, pels de casa, per la comunitat, és a dir, allà on ens desenvolupem podem incidir d'una manera o d'una altra, transmetre valors com el consum responsable de les coses, incidint en com es fabrica, en quina economia donem suport, per exemple. Tots valem per a alguna cosa, però no tots valem per al mateix, però el cert és que tots podem incidir en un grau o un altre.

I una altra frase que dic molt és “fa més soroll un arbre que cau que tot un bosc que creix”, perquè encara que hi hagi molts desastres hi ha grans coses que hi són, però si no les busquem no les veiem. És cert que de l'Església, dels sindicats, de nosaltres mateixos es poden criticar moltíssimes coses, però hem de mirar allà on adreçem els ulls, sabem el que no volem, hem de cultivar el que volem i aquí sí que tenim les claus nosaltres.

ÀLEX PÉREZ VIEDMA

“La fe és la força que t’acompanya cada dia”

- ▶ L'Àlex Pérez Viedma és un barceloní de 36 anys, militant de l'ACO, al grup Ora et Labora de Nou Barris. Abans havia militat a la JOC. Viu al barri de Torre Baró, a la perifèria de Barcelona. És educador social i treballa en una UEC (Unitat d'Escolarització Compartida-ESO adaptada) amb adolescents que han quedat fora dels instituts. Està casat amb la Isa. És pare de dos fills, el Joan i la Maria. Actualment està connectant i acompanyant joves en el camí de la fe, conjuntament amb els salesians de Ciutat Meridiana i la JOC de Nou Barris. És secretari de la AVV de Torre Baró, vocal de l'AMPA EBM Aqüeducte i de l'AMPA Mestre Morera. És el representant laboral en el lloc de feina i membre del Consell Parroquial de Torre Baró.

Què és la fe per a tu? Per què és el teu motor de vida?

La fe és la força que m'acompanya cada dia. És allò transversal, present, latent... En els moments de para-da, la reconec. En els moments de

córrer, em fa actuar. I, tot i que de vegades no en sóc conscient, la fe em continua sostenint...

La fe és la fe en Jesucrist, en Déu Pare-Mare... I omple de sentir la vida! Perquè tot allò que passa en cada instant de cada dia... té sentit. Perquè cada dia que t'aixeques... té sentit. Perquè cada persona, infant, nena, mare, avi, que et trobes al teu barri és la teva germana, el teu fill, la teva mare, el teu avi...

És la fe en Jesucrist, en Déu Pare-Mare, que t'ho recorda, que t'ho fa saber, que t'ho fa sentir..., recordant-te que ets cridat a ser fill de Déu, cridat a ser germà dels altres. És un motor imparable, que alimenta la vida omplint-la de sentit!

Les dificultats de la vida són compartides, són portades amb Déu

Creus que la cultura dominant en les múltiples expressions ideològiques (societat de consum, cultura del jo, neoliberalisme, agnosticisme...) ha fet que Déu no sigui necessari?

No hi ha cap cultura que pugui esborrar la necessitat humana de Déu. O... no hi ha cap cultura que pugui esborrar la humanitat, la transcendent humanitat, el projecte humà de Déu!

La cultura pot fomentar uns hàbits... o que els deixis de tenir. La cultura

pot fomentar ideologies, però no esborrar la interioritat de l'ésser humà. La cultura pot fomentar models de viure, però no pot viure per tu.

Què és Déu?... Si per a tu Déu és una idea, llavors tu pots dir que Déu no és necessari. Si per a tu Déu és el teu Pare, la teva Mare... llavors ja no pots dir que “no el necessites”!

Des de la meva experiència, la cultura no té l'última paraula, no és causa última, ni tampoc és la “culpable” que molta gent s'hagi pogut apartar de la “religió”... Ni tan sols és bona, o dolenta... La cultura condiciona..., però no decideix...

Com t'ajuda la fe a superar les dificultats?

La fe està per sobre de les meves limitacions, ajudant-me i recordant-me que sóc petit i limitat. M'ensenya a ser humil i a recordar que sol no ho puc fer tot i que hi ha un Déu que m'estima infinitament i que està a prop meu...

En els moments de cansament físic, mental, emocional..., en aquests moments cerco Déu per demanar-li ajuda, força..., li demano que em doni forces..., li demano que m'ajudi a aixecar-me, perquè sol no puc..., li demano que em sostingui..., perquè sol no puc...

En els moments de la vida en què no puc..., és Déu qui em sosté, qui em dona noves forces, qui em cura les meves misèries...

I em recorda moltes coses... Em recorda que m'estima... Em recorda que sóc cridat a ser fill seu... Em recorda que cada cara humana que em trobo és el meu germà, la meva filla, la meva mare, el meu avi...

Una nova força m'envolta..., a poc a poc..., respectant els temps..., i em vaig sentint amb noves forces, amb noves il·lusions, amb nova vida... I llavors, dono gràcies a Déu, perquè em sosté..., perquè sol no puc... Les dificultats de la vida són compartides, són portades amb Déu.

Com mantens la vivor de la fe? Com cal treballar l'espai interior?

Miro de parlar molt amb Déu...

Actualment no ho puc fer com ho feia en la meua joventut, amb els de la JOC (estudis d'Evangelí, quaderns de vida, exercicis espirituals, recessos, pregàries setmanals amb la meua dona..., i sobretot una comunitat jocista molt propera, sentida, compartida...) perquè estic vivint una etapa de la meua vida amb fills petits, uns fills preciosos, que demanen mooolta energia i molt temps... Però hi ha una certa interioritat permanent que la visc gràcies a dues eines fonamentals: la Revisió de Vida i "els exercicis espirituals en la vida ordinària", que vaig fer amb els jesuïtes. Les revisions de vida i els exercicis espirituals en la vida ordinària em van despertar una consciència de Déu en la vida, i m'ajuden a reconèixer-lo en el més quotidià de cada dia.

Com parlo amb Déu?

Quan vaig a treballar, caminant..., li dono gràcies pel dia que visc... i li demano que em doni forces i seny per fer una bona jornada.

En moments quotidians de la vida: quan els meus fills em somriuen..., dono gràcies a Déu; quan els joves amb qui treballo fan un pas important en la seva vida..., dono gràcies a Déu; quan veig que estan desnonant

Amb la fe mires totes les persones des d'una nova òptica: són els teus germans

algú al barri..., prego i prego a Déu; quan la meua dona em somriu..., dono gràcies a Déu; davant les injustícies del meu barri..., prego i prego a Déu que ens doni unitat, força, seny i creativitat...; quan unes paraules van carregades d'amor..., trobo Déu; quan un gest d'amor em toca..., trobo Déu...

Abans d'anar a dormir: no sempre sóc capaç de fer-ho..., però quan ho sóc, dono gràcies a Déu pel dia viscut, per allò que ha passat durant la jornada, li prego per les persones que sento que necessiten Déu a prop...

Al grup de Revisió de Vida: el grup és fonamental per anar reconeixent Déu, per anar escoltant Déu, per caminar amb Déu... És l'espai de trobada amb Jesús, que ens dona forces, ens il·lumina el camí, ens renova el sentit de la vida...

Com la fe ens pot portar a transformar la nostra realitat més propera?

La mateixa fe en Jesucrist, en Déu, no ens pot deixar indiferents... No pots estar vivint la vida amb aquesta fe sense actuar. No pots deixar d'actuar des del cor si vius amb fe... perquè seria fals.

Tot comença dintre teu!... Els canvis es generen, primer, en tu mateix..., perquè la fe t'obre la vida a l'esperança, omplint de sentit la vida, omplint de sentit tot l'esforç de cada dia, omplint de sentit tota la humanitat... En tu mateix es produeix un

canvi quan mires als ulls a la dona que tens davant, al nen que et mira, a la teua dona que t'acompanya, al teu germà dins de la feina... Mires totes les persones des d'una nova òptica: són els teus germans!...

Això fa que les accions sempre vagin carregades de més afecte, de més paciència per escoltar, per acompanyar. L'esforç que fas a l'AMPA, a l'AVV, al sindicat, amb els veïns, la família, els amics, la comunitat..., el fas amb més amor...

La lluita per la justícia i la pau cobra tot el sentit profund! Les forces es multipliquen..., treus forces d'on et pensaves que no en tenies...

Aquesta fe, comença treballant dins teu, fent-te més proper als altres. I els altres reben tota aquesta expressió que flueix dintre teu gràcies a l'Esperit, gràcies a la fe...

Els altres veuen com els escoltes, com lluites, com et desgastes per fer el que fas... Els altres reben els gestos quotidians amb afecte, mirant-te als ulls. Llavors, els moments quotidians van transformant-se a poc a poc..., els canvis en tu arriben..., els canvis en els altres també..., respectant la llibertat..., alliberant-nos...

La fe m'empeny a no acomodar-me, a mirar la vida, el dolor, la injustícia per lluitar-hi. La fe m'empeny a agrair l'amor, la justícia, l'humor, la bellesa, la música, l'art...

La fe m'ajuda a transformar tot allò quotidià precisament perquè em transforma a mi mateix... ■

8 de març Dia de la Dona Treballadora

El proper 8 de març se celebra el Dia de la Dona Treballadora, un dia per fer visible la lluita diària per la igualtat de drets entre dones i homes. Des dels moviments de treballadores cristianes de la Pastoral Obrera s'ha creat una comissió per a que treballin, entre altres coses, la proposta de comunicar. En la celebració de l'any passat es van proposar deu bones pràctiques. ■

7 d'octubre Jornada Mundial pel Treball Decent

En un moment de retrocés clar en els drets de la classe treballadora i de precarització sostinguda de les condicions de treball convé alçar la veu en jornades com aquesta del 7 d'octubre en què es reivindica el Treball Decent.

El treball digne és la clau de volta per aturar l'empobriment i el camí per viure en societats decents, justes i humanes. ■

L'MTCE escollirà nou coordinador l'octubre

El Moviment de Treballadors Cristians Europeus escollirà nou coordinador a l'Assemblea que es farà el proper mes d'octubre. La proposta que pren més cos és l'entrada de Manolo Copé, militant de l'HOAC, en aquesta responsabilitat. L'MTCE vol posar l'accent en la lluita contra l'atur i avançar en el treball digne. ■

La precarietat laboral, treball de curs de la Pastoral Obrera de Catalunya

La Pastoral Obrera de Catalunya ha llançat una enquesta per fer una mirada a la realitat de precarietat laboral que vivim. A la propera Jornada d'Estudi, que es farà el 7 de març, s'aprofundirà en aquesta anàlisi i es proposaran accions de transformació personals i col·lectives. El ponent serà Rafa Allepuz, coordinador de Justícia i Pau a Lleida i militant d'ACO. ■

Economia social i solidària, crisàlides de la metamorfosi

Per Daniel Jover Torregrosa

L'economia social i solidària entén que l'economia ha de subordinar-se a la seua finalitat original i, per tant, proveir de manera sostenible les bases materials del desenvolupament personal, social i ambiental de l'ésser humà. Es tracta d'una economia que persegueix construir relacions de producció, distribució, consum i finançament basades en la justícia, la cooperació, la reciprocitat i l'ajuda mútua, davant de la lògica del capital, la mercantilització creixent de les esferes públiques i privades i la recerca de màxim benefici.

Aquest punt de vista, evidentment, inverteix el sentit i el valor central de l'economia convencional. L'economia social i solidària concep l'empresa com una organització que millora la rendibilitat empresarial i l'eficàcia professional a partir del potencial que tenen les persones sobre el capital; la gestió participativa i democràtica enfront de la jerarquia piramidal; el compromís cívic i la responsabilitat social de les empreses amb la ciutadania activa i la seua implicació en la comunitat, la solidaritat i el desenvolupament sostenible. Les empreses de l'economia solidària asseguren llocs de treball de qualitat i contribueixen a millorar la cohesió social i el desenvolupament local; són una via idònia per combatre una crisi que resisteixen millor perquè són encoratjades per valors ètics i culturals més humans!

Sabem que els diners són un indicador insuficient i moltes vegades inadequat per mesurar la veritable riquesa d'un país. El PIB comptabilitza positivament fluxos de caixa lligats a la destrucció i, en canvi, no comptabilitza els recursos naturals o humans no monetaris. A la sobirania alimentària i l'economia social i solidària ja apliquem altres indicadors per calcular la veritable riquesa: solidaritat,

esperit de cooperació i innovació. Aquests valors culturals associats a la reciprocitat activa són imprescindibles perquè aquestes propostes cooperatives i autogestionàries reïxin. Només d'aquesta manera podrem reforçar la capacitat de resistència de la societat enfront de l'atomització social provocada per la monetarització i la mercantilització de la vida quotidiana.

L'economia ha de poder proveir de manera sostenible les bases materials del desenvolupament personal, social i ambiental de l'ésser humà

El punt clau de l'economia solidària es troba en el pla ètic, en uns valors compartits: la vocació de ser responsables i solidaris en la lluita per la dignitat, la justícia i la igualtat en una terra habitable. Genera confiança perquè són empreses creïbles. Opten per un model de desenvolupament sostenible i de qualitat total que comença per la qualitat de les persones.

Amb l'educació i l'economia solidària assumim la responsabilitat de ser cercadors crítics de la veritat que ens interpel·la al compromís cívic i a actuar de manera cooperativa i responsable. ■

Daniel Jover
(Alacant, 1956).
Mestre, educador i
emprenedor social.
És cofundador de
l'Equip Promocions,
una empresa
d'economia
social. Acaba de
publicar *Memòria
de l'esperança.
Camins de tendresa
i solidaritat* (Icària).

¹ GARCIA JANÉ, Jordi. *Adéu, capitalisme, 15M-2031*. Barcelona, Ed. Icaria, 2012.

CADA VEGADA QUE INTENTEM TORNAR A LA FONT I RECUPERAR LA FRESCOR ORIGINAL DE L'EVANGELI, BROTEM NOUS CAMINS, MÈTODES CREATIUS, ALTRES FORMES D'EXPRESSIÓ, SIGNES MÉS ELOQÜENTS, PARAULES CARREGADES DE RENOVAT SIGNIFICAT PER AL MÓN ACTUAL
LA JOIA DE L'EVANGELI / EVANGELII GAUDIUM, N. 11

Treballem l'Evangelí per fer-lo vida

Per Jordi Fontbona

Un dels aspectes que, des de sempre, m'ha cridat més l'atenció de la vida de Jesús són els seus 30 anys enigmàtics de Natzaret, on va viure en el més complet anonimat, convivint i treballant amb la gent del seu poble (misteri de l'Encarnació).

Després, en els dits tres anys de vida pública, va recórrer Palestina ajudant i alliberant a molts de tot mal... Però, en tots aquests tres anys, amb qui més temps va estar, conviure i compartir va ser amb els seus deixebles (ho subratllo). Els va anar formant amb la seva Paraula, vida i acció. Els va anar "educant" partint de la vida, tot fent, podríem dir Revisió de Vida amb ells. No els donà una "doctrina", sinó una manera de viure i estimar des de la Veritat de Déu. Els va ensenyar a mirar la vida amb els ulls de l'amor, amb els ulls de Déu.

Nosaltres, com aquells primers deixebles, necessitem que Jesús ens toqui per dins, tal com diu el Pla de Curs d'enguany: "La

relació amb Jesucrist i el seu missatge alliberador, que toca de soca-rel la vida de molts militants, provoca un canvi d'actitud profund (conversió) que transforma la nostra vida i la manera de veure les coses".

Necessitem que Jesús ens toqui contínuament els ulls del cor per veure la vida i les persones com el que són de veritat, no com el cec que les veia "com arbres que caminen", fins que Jesús el tornà a tocar i "el cec hi veié clarament" (Mc 8,22-26).

Quan Jesús diu: "feliços els pobres, els que ploren, els nets de cor, els que lluiten per la Justícia..."; quan deia que "en tot Israel no havia vist tanta fe" com la del centurió romà...; quan deia a la dona considerada pagana "gran és la teva fe"... estava veient encarnat l'Evangelí en les seves vides.

A vegades penso que en les nostres Revisions de Vida, quan entrem en el Jutjar i ens preguntem què ens diu Jesús davant

d'aquell tros de vida que estem revisant i busquem algun text que hi encaixi més o menys, potser se'ns escapa o no sabem veure el que hi ha d'Evangeli en la nostra vida, com veiem l'Evangeli fet vida.

També el Pla de Curs ens diu *“La fe en Jesús és vocació (crida i enviament) i missió a la vegada. Com a militants cristians ens sentim cridats per Jesús a realitzar la seva missió, animats i orientats per l'Esperit”*.

El capítol 17 de Joan, al qual jo tinc molta devoció, perquè el considero com el credo personal, és la Pregària que Jesús fa al Pare. Una Pregària que jo faig meva moltes vegades, ja que, per a mi, “conèixer” Jesucrist i viure amb Ell i des d'Ell, és el màxim bé que puc desitjar per a aquesta vida, tant per a mi com per als altres. Podem dir que resumeix tota la vida de Jesús i el “per què” i el “per a què” Déu s'ha encarnat en Ell.

“Conèixer” Jesucrist i viure amb Ell i des d'Ell, és el màxim bé que puc desitjar per a aquesta vida

Només unes pinzellades molt breus d'algun verset, a manera de petit Estudi d'Evangeli:

“LA VIDA ETERNA ÉS QUE ET CONEGUIN A TU, L'ÚNIC DÉU VERITABLE, I AQUELL QUE TU HAS ENVIAT, JESUCRIST”

Aquesta va ser la gran prioritat de Jesús: donar a conèixer “el Déu veritable” (Pare-Mare-Amor) que estima els seus fills i filles bojament, i que el reconguin en la seva persona. Aquesta va ser la finalitat de l'Encarnació: revelar qui és Déu i ensenyar-nos a viure com a fills seus i germans. És, llavors, quan podem dir que la vida és ja “eterna”.

“CONSAGRA'LS EN LA VERITAT QUE ÉS LA TEVA PARAULA. TAL COM TU M'HAS ENVI-

AT AL MÓN, JO TAMBÉ ELS HI HE ENVIAT”.

Jesús ens revela qui és Déu, i ho fa amb la Paraula i les obres. Tota la seva vida és Paraula de Déu encarnada. Una Paraula que és Veritat i Vida (*“Jo he vingut al món per donar testimoni de la veritat. Tots els qui són de la veritat, escolten la meua veu”*, diu Jesús a Pilat (Jn 18,37).

////////////////////////////////////

Jesús va anar “educant” els deixebles partint de la vida, tot fent, podríem dir Revisió de Vida amb ells

“NO PREGO NOMÉS PER ELLS, SINÓ TAMBÉ PELS QUI CREURAN EN MI GRÀCIES A LA SEVA PARAULA”.

Jesús prega pels seus deixebles, perquè creu i confia en ells, malgrat les seves moltes limitacions, i perquè ells seran els continuadors de la seva Obra, ajudats pel seu Esperit (*“Rebreu una força que us farà testimonis meus” Ac 1,8*).

Som, ara, nosaltres que *“envoltats d'un núvol tan gran de testimonis que ens han precedit... tinguem la mirada fixa en Jesús, el qui ens ha de guiar pel camí de la fe i el qui la porta a la plenitud”* (He 12,1-2), i acompanyats per Ell i ajudats pel seu Esperit podem donar a conèixer el seu Missatge i escampar arreu la llavor de l'Evangeli. I tal com diu el papa Francesc: *“La millor motivació per a decidir-se a comunicar l'Evangeli és contemplar-lo amb amor, és aturar-se en les seves pàgines i llegir-lo amb el cor”* (La joia de l'Evangeli, n. 264).

Necessitem treballar més l'Evangeli per fer-lo vida. Tenim un gran mitjà com és l'Estudi d'Evangeli que amb la Revisió de Vida ens ajuden a conèixer més Jesucrist com a “motor per viure i compartir”. ■

Fòrum de Capellans de Madrid

Una petita plataforma que defensa el pluralisme i la democràcia dins l'Església

El Fòrum de Capellans de Madrid va néixer el 2007 arran dels esdeveniments entorn de la parròquia de San Carlos Borromeo, dedicada a persones en exclusió social. L'arquebisbat de Madrid en valorava la dedicació social, però exigia que reconduïssin algunes formes de celebrar, de fer la catequesi..., per adequar-les a la normativa diocesana.

«Crèiem que la jerarquia no comprenia les situacions i la mentalitat de la gent dels nostres barris i que tenia una escassa voluntat d'obrir camins nous en diàleg real amb els que estem directament vivint els problemes», recorda Billy Rodríguez un dels membres del Fòrum.

En el manifest de presentació del Fòrum subratllen que hi ha un malestar que s'origina

Preparar els grans canvis.
Billy defensa que els canvis a l'Església també depenen de les iniciatives que es prenen des de la base.

en «l'allunyament de la jerarquia de les situacions concretes que viu la gent, la infeudació ideològica i social en els sectors de la dreta sociopolítica i l'escassa disposició per facilitar un diàleg real entre sensibilitats eclesials diferents».

També han denunciat l'escàndol del pacte que calgué fer amb les forces econòmiques i polítiques per organitzar la Jornada Mundial de la Joventut (Madrid, 2011) i que «reforça la imatge de l'Església com a institució privilegiada i pròxima al poder».

El més important no és la solució "caritativa" dels problemes sinó que la gent es vagi organitzant

El govern democràtic en l'Església

«La manera de funcionar actual és una espècie de monarquia papal, que s'explica per l'evolució dels últims segles. Però no sempre ha estat així», recorda Rodríguez. «Es tracta de trobar la manera més adequada a la mentalitat d'avui, de recuperar en tots els nivells eclesials l'estil sinodal».

És l'estil reclamat per José M. Castillo: «Anar traient poders a la cúria i donar-los a les conferències episcopals, i que aquestes procedeixen com al primer mil·lenni, fins a la reforma gregoriana, en què les decisions les prenien els sínodes» (Religión Digital, 28-11-2014).

En qualsevol cas, Rodríguez destaca que «tampoc no cal esperar que tot ens vingui de dalt. Els canvis també depenen de les iniciatives que anem prenent des de baix. Se'ns ha mal educat molt en la submissió, en les adhesions incondicionals».

Billy Rodríguez
participant a les
Marxes de la Dignitat
a Madrid el 29 de
novembre de 2014.

Lluites al costat dels exclosos

Els membres del Fòrum són a les lluites contra els desnonaments, estan amb els immigrants, els sense sostre... «Estem aprenent que el més important no és la solució assistencial, "caritativa", dels problemes sinó que la gent es vagi organitzant per respondre comunitàriament a les situacions que els afecten».

«El fet de lluitar braç a braç amb les persones afectades ens fa sentir part d'un poble que construeix la seva dignitat. I no com a personatges que, pels "seus contactes amb gent i institucions poderoses", es converteixen en proveïdors que mantenen les persones en una dependència permanent».

Convertir les parròquies

Billy està perquè les parròquies, a més de ser centres de pregària, siguin un espai en què la comunitat cristiana «s'eduqui en l'anàlisi de les situacions socioeconòmiques en què vivim i per animar-les en un compromís efectiu des de les propostes evangèliques i de la Doctrina Social de l'Església».

«I un compromís que vagi més enllà de la mera assistència caritativa, que es plantegi la lluita organitzada contra les "estructures de pecat": estructures econòmiques, socials, polítiques, com diu Joan Pau II a la Sollicitudo Rei Socialis (36) o com ha subratllat el papa Francesc en el discurs de fa poc als Moviments Popolars: "IEls pobres no solament pateixen la injustícia sinó que també hi lluiten en contra! No es conformen amb promeses il·lusòries, excuses o coartades. Tampoc s'estan esperant amb els braços plegats l'ajuda d'ONGs, plans assistencials que moltes vegades van en una direcció d'anestesià o de domesticar. Vosaltres sentiu que els pobres ja no esperen i volen ser protagonistes, s'organitzen, estudien, treballen, reclamen i, sobretot, practiquen aquesta solidaritat que hi ha entre els que sofreixen, i que la nostra civilització sembla que hagi oblidat" (octubre, 2014). ■

L'autoexplotació contemporània i l'amor responsable,

segons Byung-Chul Han

Per Quim Cervera
Imatge Lee Jeffries

Aquest autor va néixer el 1959 a Seül. Va decidir instal·lar-se a Alemanya i estudiar literatura, i es va interessar per la filosofia. Ha escrit sobre la societat del cansament, sobre l'asfixiant competitivitat laboral, l'exhibicionisme digital i la falsa demanda de transparència política, com els mals del nostre temps.

Segons ell, la persona humana avui ja no sofreix d'atacs exteriors sinó que s'està desfent ella mateixa, entregant-se a la recerca narcisista (l'egoisme del qui es mira a si mateix dient-se que és el millor) de l'èxit. Això el porta a la depressió. El narcisisme comporta la pèrdua del sentit de l'eros. Deixem de percebre la mirada de l'altre. No assumim que l'altra persona és l'arrel de totes les nostres esperances. Aquestes reflexions de Byung-Chul Han tenen resonàncies clarament evangèliques. Solament l'altre, diu ell, ens porta a l'eros (potser des del punt de vista més evangèlic diríem "àgape", que és amor fraternal) i l'eros és el que genera el coneixement. I en el món virtual l'altre desapareix.

I fent una extensió a factors socials, Han afirma que la violència inherent al sistema neoliberal destrueix les persones des de dins. La repressió

s'ha interioritzat. L'individu no és lliure per decidir si vol o no deixar d'estar deprimat. El sistema neoliberal ens obliga a ser competius i a tractar l'altre com un competidor.

El sistema neoliberal destrueix les persones des de dins

Han segueix: "L'esclau d'avui és el que ha optat pel sotmetiment. Un es veu lliure i s'explota a sí mateix fins al col·lapse". A canvi, la persona cedeix la seva sobirania i la seva llibertat. Segons aquest autor, l'autoexplotació voluntària actual va més enllà de la clàssica alienació de l'obrer, i porta al cansament, la persona ha esdevingut botxí i víctima de si mateixa. I cercant l'èxit va al fracàs com a persona humana.

La solució que Han dona està en l'amor (totalment evangèlic!). Cal

negar el present repressiu i acceptar l'existència de l'altre i al costat d'ell/a, la possibilitat de l'amor. "L'eros és la condició prèvia del pensament. Sense el desig vers un ésser estimat no hi ha la possibilitat de la veritat, de filosofar, de pensar, de conèixer... Ens cal haver estat amics, amants per poder pensar". Aquí l'autor ens parla del cercle clàssic entre amor i coneixement. Coneixem perquè estimem, i estimem perquè coneixem. Tot i que ell prioritza la primera part del cercle. I dirà: "La falta de relació amb l'altre és la principal causa de la depressió. I això s'aguditza amb les xarxes digitals, en les quals no tractem l'altre directament i estem sols". I, al final, explica: "Tots estem esgotats i deprimats" per una competència descarnada. Tot esdevé mercaderia i espectacle. Tot necessita ser exhibit, exposat a l'aparador del mercat. I l'exhibicionisme aniquila l'eros, la possibilitat d'estimar.

"La demanda actual de transparència en tot (política, comunicacions...) no és la d'un ciutadà conscient i actiu sinó la d'un espectador passiu. La participació es realitza en forma de reclamacions i queixes. La societat de la transparència, poblada d'espectadors i consumidors, és la base d'una democràcia de l'espec-

Nota Les citacions de Byung-Chul Han són de l'entrevista realitzada per Francesc Arroyo i publicada a *El País*, que podeu consultar completa a > http://cultura.elpais.com/cultura/2014/03/18/actualidad/1395166957_655811.html

tador". La confiança sols és possible en un estat entre coneixement i no coneixement. La confiança fa que sigui possible una acció malgrat no saber-ho tot. En la transparència (falsa, ja que el que hi ha és aparença) el no saber és eliminat i per tant s'aniquila la confiança. L'aparença ve reforçada per certa utilització de les xarxes socials: fotos, missatges anodins..., en els aparadors del Facebook, Twitter... Segons aquest autor, que anem seguint, "l'acumulació de la informació no és capaç de generar la veritat".

Ens podríem preguntar arran d'aquestes reflexions del filòsof coreà: ¿Fins a quin punt ens deixem portar per la tendència autoexploradora, competitiva del sistema? Això ens cansa, ens deprimeix? Ens treu temps? Ens afecta anímicament? ¿Ens condiciona l'assumpció de responsabilitats socials i comunitàries? ¿Ens impossibilita pensar en els altres, persones, i en l'altre: grups, societat, comunitat cristiana, moviment evangelitzador...? ¿Ens permet dedicar temps al desenvolupament de les associacions i moviments que ens humanitzen i ens dignifiquen? ¿Obrim espais de confiança, de no saber, per estar oberts al misteri de l'altre, per conèixer més...? Com utilitzem les xarxes socials i les noves tecnologies? ¿Ens separen dels altres? ¿Ens impliquen i ens endinsen en el tresor de l'altre? ■

**L'esclau d'avui
és el que ha
optat pel
sotmetiment.
Un es veu
lliure i
s'explota a sí
mateix fins al
col·lapse**

BYUNG-CHUL HAN

La Fageda

i la dignitat de la persona

A La Fageda són un equip de més de 200 persones entre els treballadors amb discapacitat i/o malaltia mental i professionals (tècnics, psicòlegs, monitors i administració).

Per **Montserrat Sidera i Lourdes Casanovas**
Imatges **Fina Garcia i La Fageda**

L'abril passat una quarantena de militants de l'ACO vam visitar una empresa atípica, La Fageda, per poder palpar una realitat laboral que té com a base la dignitat de la persona en tots els seus àmbits. La sortida la va organitzar la Comissió de Formació en el marc de la prioritat del curs passat "La dignitat de la persona".

La Fageda és una cooperativa catalana d'iniciativa social sense ànim de lucre creada el 1982. Actualment, és el tercer productor de iogurts i derivats làctics de Catalunya. Per tant, és una empresa econòmicament i socialment sostenible que té per objectiu la integració laboral i la millora de la qualitat de vida dels treballadors. La major part són persones de la comarca de la Garrotxa (Girona) que pateixen discapacitat intel·lectual o amb malalties mentals.

CLAUS DE LA FAGEDA

1/ La importància del treball real que realitzen els usuaris (treballadors) de la cooperativa. Per millorar el seu estat cal que es produeixi un producte de qualitat i que la comercialització en el mercat sigui competitiva.

2/ Tots els treballadors són socis de la cooperativa. Cal destacar la relació amb els familiars, així com també la funció dels treballadors no discapacitats que cal que tinguin clar el doble objectiu: que La Fageda sigui rendible econòmicament i que el treball doni sentit a la vida dels socis.

3/ Ampliació a noves activitats, capacitat de reinventar-se sempre d'acord amb les necessitats dels treballadors amb discapacitats, així com també per poder ampliar els clients: hort, mermelades...

4/ Atendre les necessitats socials que tenen els membres de la cooperativa. Han anat creant pisos tutelats, residència per a les persones que no poden viure en els pisos ni amb la pròpia família.

Resumint, La Fageda funciona molt i molt bé perquè els treballadors i l'equip responsable estan

constantment revisant allò que no funciona per trobar-hi les solucions més adequades i sempre amb visió de futur, ja que tenen molt clar que: **“Com més èxit empresarial tinguem, més èxit social obtindrem”** (extret de www.fageda.com El model Fageda, pàg. 5).

Objectius: ser rendibles i que el treball doni sentit a la vida dels socis

UNA MICA D'HISTÒRIA

El fundador de La Fageda, Cristòbal Colón, és un psiquiatre que va treballar en institucions i hospitals psiquiàtrics. A través de l'experiència es va adonar que calia oferir una feina real a les persones amb malaltia mental, no una feina o activitat per entretenir-se o per passar l'estona. Colón sosté que les persones amb discapacitat no existeixen. Són

persones amb capacitats diferents que en un entorn adequat poden desenvolupar-se i fer un treball normalitzat.

El naixement de l'empresa va ser just a l'inrevés de com neix una empresa capitalista clàssica. Partir d'una necessitat, millorar la vida de les persones amb discapacitat o/i malaltia mental, fer una recerca de possibilitats, mitjans i amb molta creativitat, per arribar a posar un projecte en marxa: una empresa de producció amb una xarxa de comercialització.

Van iniciar el projecte criant vaques lleteres i venent la llet a les fàbriques. Les restriccions en la producció de llet per part de la UE els va portar a començar la producció de iogurts. Actualment amb la llet de més de 400 vaques criades de manera natural produeixen diferents iogurts i altres derivats làctics. Darrerament també fan gelats i, a partir de l'hort d'arbres fruiters, elaboren mermelades ecològiques.

Actualment el repte és mantenir el mateix esperit, el mateix objectiu amb què va ser fundada l'empresa. Poder anar fent el relleu de responsables de l'empresa conservant sempre l'objectiu pel qual fou iniciada. ▶

La Fageda està situada a Mas Els Casals, en el cor d'un magnífic paratge natural, la Fageda d'en Jordà, a la zona volcànica de la Garrotxa.

El fundador de La Fageda, Cristòbal Colón, és un psiquiatre que va adonar-se que calia facilitar a les persones amb malaltia mental un treball útil en el si de la societat productiva.

► EMPRESA ÈTICA

La Fageda és un testimoni fidel de la integració social de persones amb dificultats especials. El fet que estigui pensada per ocupar laboralment persones d'aquestes característiques i que faci molts anys que funcioni amb bon rendiment, en fa un exemple a seguir.

També destaquem que han decidit no malgastar part dels recursos econòmics en la publicitat usual, sinó que el mercat els va valorant per la difusió del projecte que fan (com la nostra visita i els documentals) i, sobretot, pels bons iogurts i altres derivats de la llet que produeixen.

Ens ha engrescat veure com vetllen per una economia ètica. Tenen en compte les idees de cadascun dels treballadors, els animen a ser més autònoms i miren de resoldre els conflictes que es deriven de les relacions humanes. L'important sempre

La Fageda neix just a l'inrevés de com ho fa una empresa capitalista clàssica

serà contribuir a dignificar la vida actual i futura (ja que podran cobrar una pensió a la jubilació) de les persones amb necessitats especials que demostren ser uns treballadors fidels i d'alt rendiment quan se'ls ofereixen tasques adequades a les seves possibilitats.

També, com a cooperativa, responen peticions i dubtes que els arriben de part de persones interessades a crear projectes similars. ■

La cooperativa està ampliant els productes i darrerament també fan gelats i, a partir de l'hort d'arbres fruiters, mermelades ecològiques

LA DIGNITAT DE LA PERSONA

ELS EQUIPS DE L'ACO AQUEST CURS PASSAT HAN TREBALLAT EL TEMA "LA DIGNITAT DE LA PERSONA". LA VISITA A LA FAGEDA HA COMMOGUT I SORPRÈS ELS ASSISTENTS QUE VAN PODEN COMPROVAR QUE POT EXISTIR "UNA EMPRESA AMB CAPACITAT DE DONAR SENTIT I MOTIVACIÓ A PERSONES AMB MALALTIA MENTAL I DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL".

Si les cooperatives es coordinen, com el cas del Grup Mondragón al País Basc, jugaran un paper clau en el futur de l'economia mundial. I caldrà seguir denunciant les derives polítiques existents votant i col·laborant amb els partits i les iniciatives que potenciïn aquestes alternatives laborals. **Teresa Canals**

La Fageda fa uns productes de qualitat, ecològics, fets amb esforç i afecte, que no entren en el joc de les grans campanyes de publicitat, dels mercats, ni de la gasiveria dels bancs. Això es nota fins i tot en el sabor de les mermelades i els iogurts.

David Masobro

El treball que ofereix La Fageda retorna la dignitat a persones de la comarca que per la seva malaltia habitualment són menystingudes i queden arraconades en la nostra societat.

David Masobro

ALGUNES
OPINIONS
PERSONALS

SUBSCRIU-TE A SALILLUM

Busquem, amb humilitat, contribuir a il·luminar el món del treball i de la vida, amb la mirada que Jesús proposa: humanitzant i estimant, comproment-nos amb els pobres i les situacions que ens envolten.

Salillum existeix gràcies a la col·laboració desinteressada de diverses persones que s'ocupen de redactar i corregir textos, il·lustrar i fotografiar. Els costos corresponen a la impressió i enviament.

Rebràs dues revistes a l'any

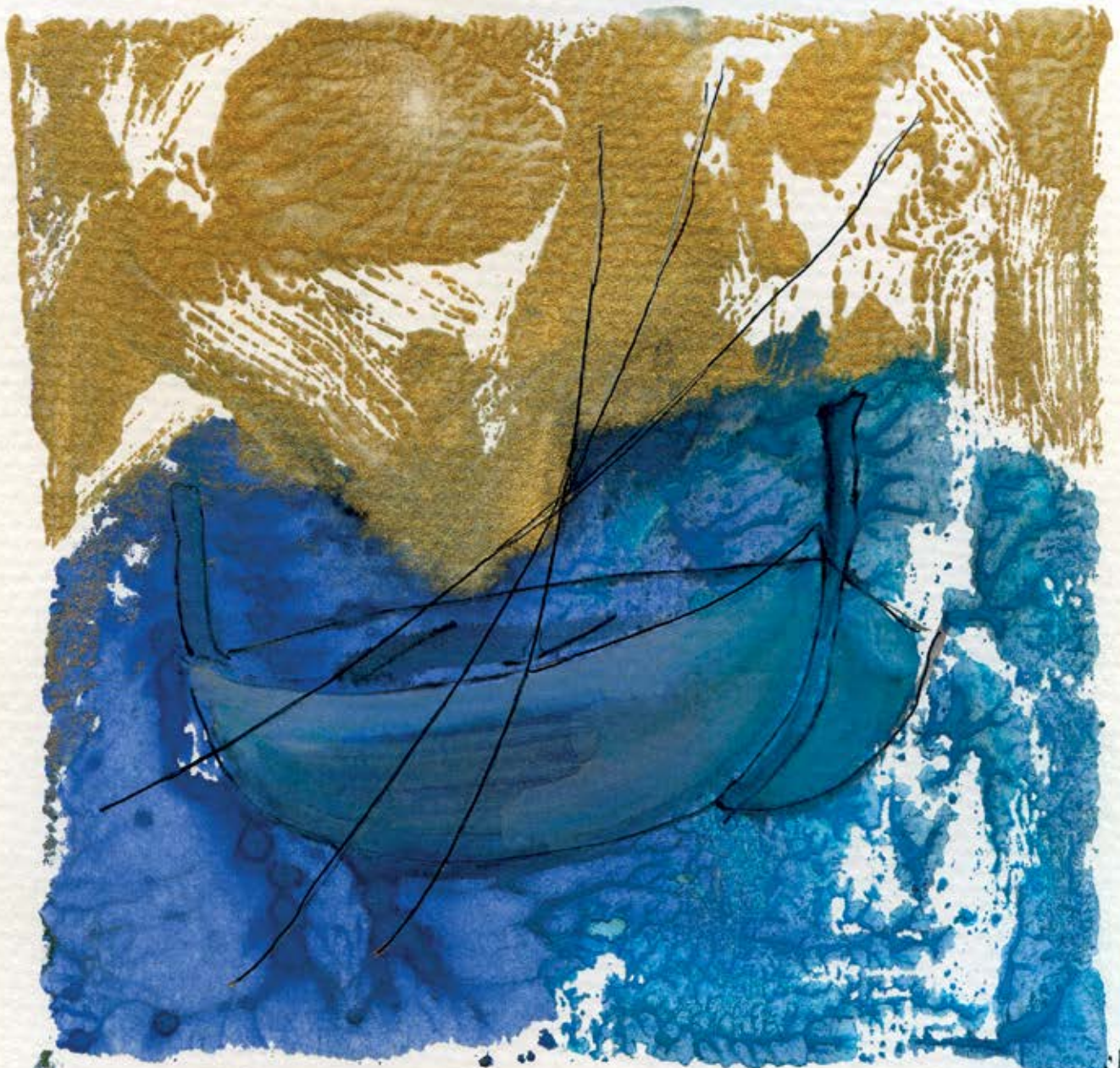
Ajudaràs a anunciar Jesús en el món del treball

SUBSCRIPCIÓ ANUAL (2 NÚMEROS A L'ANY) / SUBSCRIU-TE JA

Per a enviaments de més d'un exemplar o a l'estranger, contacta amb nosaltres

Nom	FORMES DE PAGAMENT (tria una)	
Cognoms	☐ > Domiciliació bancària	
NIF	Nom del titular	
Adreça	Adreça del titular	
Població	Codi postal	Banc / Caixa Localitat
Telèfon	Mòbil	Sucursal Carrer i número
Correu electrònic	Prego se serveixin pagar els rebuts que Acció Catòlica Obrera presenti al meu compte / llibreta	
Reduïda 8€ any ☐	Real 10€ any ☐	Suport 15€ any ☐
Envia aquesta sol·licitud a Acció Catòlica Obrera, C/ Tapioles 10 2n, 08004 Barcelona o escanejant-la per email a acocatalunya@gmail.com		
Les dades personals que ens facilites seran incorporades a un fitxer de dades registrat a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, titularitat d'Acció Catòlica Obrera (ACO) i mantingut sota la seva responsabilitat per a enviament d'informació de l'ACO i ús administratiu i estadístic. Pots exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició dirigint-te a l'ACO, C/ Tapioles 10 2n, 08004 Barcelona, o acocatalunya@gmail.com, adjuntant fotocòpia del teu DNI o document identificatiu equivalent.		
Si no vols rebre informació de l'ACO, marca la següent casella: ☐		
☐ > Xec nominatiu		
Xec nominatiu a nom d'Acció Catòlica Obrera		
☐ > Ingress via transferència		
Si decideixes fer el teu abonament per transferència envia'ns una còpia de l'operació. Compte: Triodos Bank ES 75 1491 0001 2920 0698 4526		

EULALIA

Hasta aquí llegó el silencio
Como yedra por mi corazón
deja un rastro de quieta dulzura. Las rotas.
Amo la libertad y soy peregrino de amor,
no quiero otras riquezas ni seguros,
Busco un puerto abierto sin espigones ni faro,
mar bravo para mi eterno suspiro,
Hasta aquí llegó el silencio
Y me embarqué en soledad,
en ancha cornisa de incertidumbres
Y anhelos.

DANIEL JOVER